

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2022 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer:	980 650 383
Organisasjonsform:	Pensjonskasse
Foretaksnavn:	DRAMMEN KOMMUNALE PENSJONSKASSE
Forretningsadresse:	Bragernes torg 4 3017 DRAMMEN

Regnskapsår

Årsregnskapets periode:	01.01.2022 - 31.12.2022
-------------------------	-------------------------

Konsern

Morselskap i konsern:	Nei
-----------------------	-----

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet:	Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet:	Regnskapslovens alminnelige regler

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet:	Eiler Helen
Dato for fastsettelse av årsregnskapet:	28.03.2023

Grunnlag for avgivelse

År 2022: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2021: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2022

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 16.08.2024

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
RESULTATREGNSKAP - TEKNISK REGNSKAP			
Premieinntekter			
Forfalte premier, brutto	25	589 180 751	587 483 094
Avgitte gjenforsikringspremier	21	-188 000	-200 000
Overføring av premiereserve fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	2	4 801 564	0
Sum premieinntekter for egen regning		593 794 315	587 283 094
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekt og utbytte m.v. på finansielle eiendeler		67 770 932	75 282 085
Netto driftsinntekt fra eiendom	14	20 496 070	18 545 846
Verdiendringer på investeringer	14	-775 902 834	99 658 169
Realisert gevinst og tap på investeringer	14	68 079 913	276 296 183
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		-619 555 919	469 782 283
Netto inntekter fra investeringer i investeringsporteføljen			
Sum netto inntekter fra investeringer i investeringsporteføljen		0	0
Andre forsikringsrelaterte inntekter		52 680	216 335
Pensjoner m.v.			
Brutto utbetalte pensjoner	31	-278 364 518	-260 595 282
Utbetalte pensjoner m.v.		-278 364 518	-260 595 282
Sum pensjoner m.v.		-278 364 518	-260 595 282
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktfastsatte forpliktelse			
Endring i premiereserve m.v, brutto.	23	-398 079 857	-387 295 500
Endring i premiereserve m.v.		-398 079 857	-387 295 500
Endring i tilleggsavsetninger	23	-1 034 819	0
Endring i kursreguleringsfond	23	0	-99 658 169
Endring i bufferfond	23	771 050 426	0
Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner m.v.	23	-12 394 410	-7 576 056
Overføring av tilleggsavsetninger og bufferfond fra andre	2	1 034 819	

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
forsikringsselskap/pensjonsforetak			
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelsene - kontraktfastsatte forpliktelser		360 576 159	-494 529 725
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje			
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje		0	0
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktfastsatte forpliktelser			
Overskudd på avkastningsresultatet	17,23	0	-222 815 201
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	17,23	-31 018 524	-46 249 792
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktfastsatte forpliktelser		-31 018 524	-269 064 993
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Forvaltningskostnader		-815 332	-471 442
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	17,19	-17 787 384	-18 578 061
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-18 602 716	-19 049 503
Andre forsikringsrelaterte kostnader		0	-468 712
Resultat av teknisk regnskap		6 881 477	13 573 497
RESULTATREGNSKAP - IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekt og utbytte m.v. på finansielle eiendeler		6 153 212	7 011 988
Netto driftsinntekt fra eiendom	14	1 860 926	1 727 413
Verdiendringer på investeringer	14	-72 252 873	12 390 922
Realisert gevinst og tap på investeringer		6 632 385	23 471 954
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		-57 606 350	44 602 277
Andre inntekter		2 925 961	0
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
Forvaltningskostnader		-74 027	-43 911
Andre kostnader		-839 154	-816 406

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
Resultat av ikke-teknisk regnskap	17	-55 593 570	43 741 960
Resultat før skattekostnader	17	-48 712 093	57 315 457
Skattekostnader	4,5	7 495 103	-19 097 371
Resultat før andre inntekter og kostnader		-41 216 990	38 218 086
Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	12	-997 566	1 181 070
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	4	249 392	-295 268
TOTALRESULTAT		-41 965 164	39 103 888

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
BALANSE - EIENDELER			
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
Immaterielle eiendeler			
Sum immaterielle eiendeler		0	0
Investeringseiendommer	14	34 976 206	33 434 490
Bygninger og andre faste eiendommer		34 976 206	33 434 490
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		0	0
Utlån og fordringer		474 757	475 281
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		474 757	475 281
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	7	212 638 744	230 001 905
Rentebærende verdipapirer	8	414 106 534	394 725 743
Utlån og fordringer	6	6 394 978	18 914 783
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		633 140 256	643 642 431
Sum investeringer		668 591 219	677 552 202
Fordringer			
Andre fordringer		0	277 747
Sum fordringer		0	277 747
Andre eiendeler			
Kasse, bank		381 584	40 085 964
Sum andre eiendeler		381 584	40 085 964
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		5 948 471	6 139 426
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		674 921 274	724 055 339
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
Investeringer i kollektivporteføljen			
Investeringseiendommer		420 023 794	421 565 510
Bygninger og andre faste eiendommer		420 023 794	421 565 510
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		0	0
Utlån og fordringer		5 701 286	5 992 681
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		5 701 286	5 992 681
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	7	2 553 545 472	2 900 025 428
Rentebærende verdipapirer	8	4 972 940 687	4 976 979 182

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
Utlån og fordringer	6	132 675 265	225 344 098
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		7 659 161 424	8 102 348 708
Sum investeringer i kollektivporteføljen		8 084 886 504	8 529 906 899
Investeringer i investeringsvalgporteføljen			
Bygninger og andre faste eiendommer		0	0
Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak		0	0
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		0	0
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		0	0
Sum investeringer i investeringsvalgporteføljen		0	0
Sum eiendeler i kundeporteføljen		8 084 886 504	8 529 906 899
SUM EIENDELER		8 759 807 778	9 253 962 238

BALANSE - EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER

Innskutt egenkapital			
Innskutt egenkapital	15	236 919 684	216 919 684
Opptjent egenkapital			
Risikoutjevningfond		59 054 712	63 767 101
Annen opptjent egenkapital		367 553 666	404 806 441
Sum opptjent egenkapital		426 608 378	468 573 542
Sum egenkapital		663 528 062	685 493 226
Ansvarlig lånekapital m.v.			
Evigvarende ansvarlig kapital	26	35 500 000	35 500 000
Sum ansvarlig lånekapital m.v.		35 500 000	35 500 000
Forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Premiereserve m.v.	23	6 390 608 530	5 992 528 673
Tilleggsavsetninger	23	0	449 761 427
Kursreguleringsfond	23	0	1 377 092 876
Bufferfond	23	1 056 838 696	0

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2022	2021
Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner m.v.	23,25	578 384 566	646 756 822
Sum forsikringsforpliktelser - kontraktsfaste forpliktelser		8 025 831 792	8 466 139 798
Forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje			
Sum forsikringsforpliktelser - særskilt investeringsportefølje		0	0
Avsetninger for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser o.l.	12	1 895 759	510 344
Forpliktelser ved periodeskatt	4,5	5 804 802	16 028 395
Forpliktelser ved utsatt skatt	4,5	11 272 839	21 221 420
Forpliktelser ved skatt		17 077 641	37 249 815
Sum avsetninger for forpliktelser		18 973 400	37 760 159
Forpliktelser			
Andre forpliktelser	32	15 825 693	29 012 250
Sum forpliktelser		15 825 693	29 012 250
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		148 830	56 803
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		8 759 807 777	9 253 962 236

Drammen kommunale pensjonskasse

RESULTATREGNSKAP		31.12.2022	31.12.2021
TEKNISK REGNSKAP	Note		
1. Premieinntekter			
1.1 Forfalte premier, brutto	25	589 180 751	587 483 094
1.2 Avgitte gjenforsikringspremier	21	-188 000	-200 000
1.3 Overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	2	4 801 564	0
Sum premieinntekter for egen regning		593 794 315	587 283 094
2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		67 770 932	75 282 085
2.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	14	20 496 070	18 545 846
2.4 Verdiendringer på investeringer	14	-775 902 834	99 658 169
2.4 Verdiendringer på investeringseiendom	14	-4 968 579	24 296 643
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer		73 048 492	251 999 540
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		-619 555 919	469 782 283
4. Andre forsikringsrelaterte inntekter		52 680	216 335
5. Pensjoner			
5.1 Utbetalte pensjoner mv.			
5.1.1 Brutto	31	-278 364 518	-260 595 282
Sum pensjoner		-278 364 518	-260 595 282
6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
6.1 Endring i premiereserve mv.			
6.1.1 Til (fra) premiereserve mv., brutto	23	-398 079 857	-387 295 500
6.2 Endring i tilleggsavsetninger	23	-1 034 819	0
6.3 Endring i kursreguleringsfond	23	0	-99 658 169
6.4 Endring i bufferfond	23	771 050 426	0
6.5.1 Endring i premiefond	23	-12 394 410	-7 576 056
6.6 Overføring av tilleggsavsetninger og bufferfond fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	2	1 034 819	0
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser		360 576 159	-494 529 724
8. Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser			
8.1 Overskudd på avkastningsresultatet	17, 23	0	-222 815 201
8.2 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	17, 23	-31 018 524	-46 249 792
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser		-31 018 524	-269 064 993
9. Forsikringsrelaterte driftskostnader			
9.1 Forvaltningskostnader		-815 332	-471 442
9.2 Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	17, 19	-17 787 384	-18 578 061
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-18 602 715	-19 049 503

Drammen kommunale pensjonskasse

RESULTATREGNSKAP		31.12.2022	31.12.2021
	Note		
10. Andre forsikringsrelaterte kostnader		0	-468 712
11. Resultat av teknisk regnskap	17	6 881 478	13 573 497
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler		6 153 212	7 011 988
12.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	14	1 860 926	1 727 413
12.4 Verdiendringer på investeringer		-71 801 754	10 127 864
12.4 Verdiendringer på investeringseiendom	14	-451 119	2 263 058
12.5 Reallsert gevinst og tap på investeringer		6 632 385	23 471 954
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		-57 606 350	44 602 278
13. Andre inntekter		2 925 961	0
14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
14.1 Forvaltningskostnader		-74 027	-43 911
14.2 Andre kostnader		-839 154	-816 406
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-913 182	-860 317
15. Resultat av ikke-teknisk regnskap	17	-55 593 570	43 741 961
16. Resultat før skattekostnad	17	-48 712 092	57 315 458
17. Skattekostnader	4,5	7 495 103	-19 097 371
18. Resultat før andre inntekter og kostnader		-41 216 989	38 218 087
19. Andre inntekter og kostnader			
19.1.2 Estimandringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	12	-997 566	1 181 070
19.1.5 Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet	4	249 392	-295 268
Sum andre resultatkomponenter		-748 175	885 803
20. Totalresultat		-41 965 164	39 103 890
Avkastning fra risikoutjevningssfond	17	4 712 389	-3 581 069
Overført til risikoutjevningssfond		0	0
Overført fra annen opptjent egenkapital	17	37 252 775	-35 522 821
Sum overføringer		41 965 164	-39 103 890

Drammen kommunale pensjonskasse

BALANSE		31.12.2022	31.12.2021
EIENDELER	Note		
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
2. Investeringer			
2.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
2.1.1 Investeringseiendommer	14	34 976 206	33 434 490
2.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
2.3.2 Utlån og fordringer		474 757	475 281
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	7	212 638 744	230 001 905
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	8	414 106 534	394 725 743
2.4.3 Utlån og fordringer	6	6 394 978	18 914 783
Sum investeringer		668 591 219	677 552 201
3. Fordringer			
3.2 Andre fordringer		0	277 747
Sum fordringer		0	277 747
4. Andre eiendeler			
4.2 Kasse, bank		381 584	40 085 964
Sum andre eiendeler		381 584	40 085 964
5. Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
5.2 Andre forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		5 948 471	6 139 426
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		5 948 471	6 139 426
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		674 921 274	724 055 337
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
6. Investeringer i kollektivporteføljen			
6.1 Bygninger og andre faste eiendommer			
6.1.1 Investeringseiendommer		420 023 794	421 565 510
6.3 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.2 Utlån og fordringer		5 701 286	5 992 681
6.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	7	2 553 545 472	2 900 025 428
6.4.2 Rentebærende verdipapirer	8	4 972 940 687	4 976 979 182
6.4.3 Utlån og fordringer	6	132 675 265	225 344 098
Sum investeringer i kollektivporteføljen		8 084 886 503	8 529 906 899
Sum eiendeler i kundeporteføljene		8 084 886 503	8 529 906 899
SUM EIENDELER		8 759 807 777	9 253 962 237

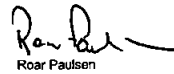
Drammen kommunale pensjonskasse

BALANSE	Note	31.12.2022	31.12.2021
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER			
10. Innskutt egenkapital	15	236 919 684	216 919 684
11. Opptjent egenkapital			
11.1 Risikoutjevningfond		59 054 712	63 767 101
11.2 Annen opptjent egenkapital		367 553 666	404 806 441
Sum opptjent egenkapital		426 608 378	468 573 542
12. Ansvarlig lånekapital			
12.1 Evigvarende ansvarlig lånekapital	26	35 500 000	35 500 000
Sum ansvarlig lånekapital mv.		35 500 000	35 500 000
13. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1 Premiereserve mv.	23	6 390 608 530	5 992 528 673
13.2 Tilleggsavsetninger	23	0	449 761 427
13.3 Kursreguleringsfond	23	0	1 377 092 876
13.4 Bufferfond	23	1 056 838 696	0
13.5 Premiefond	23,25	578 384 566	646 756 822
Sum forsikringsforpliktelser – kontraktsfastsatte forpliktelser		8 025 831 791	8 466 139 798
15. Avsetninger for forpliktelser			
15.1 Pensjonsforpliktelser o.l.	12	1 895 759	510 344
15.2.1 Forpliktelser ved periodeskatt	4,5	5 804 802	16 028 395
15.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt	4,5	11 272 839	21 221 420
Sum avsetninger for forpliktelser		18 973 400	37 760 159
16. Forpliktelser			
16.3 Andre forpliktelser	32	15 825 693	29 012 250
Sum forpliktelser		15 825 693	29 012 250
17. Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
17.2 Andre påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		148 830	56 803
Sum påløpte kostnader og mottatte, ikke opptjente inntekter		148 830	56 803
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		8 759 807 777	9 253 962 237

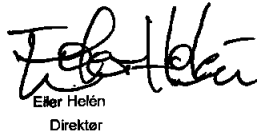
Styret for Drammen kommunale pensjonskasse
Drammen 28.03.2023

Styreleder Trond Julin

Nestleder Margrethe Smith

Roar Paulsen

Laia Evensen

Eiker Helén
Direktør

Sigrun Neteland

Drammen kommunale pensjonskasse

Oppstilling av endringer i egenkapital.
31.12.2022

	Annen innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital			Sum egenkapital
		Risiko-utjevnings-fond	Opptjent egenkapital	Sum opptjent egenkapital	
Egenkapital pr. 31.12.2020	196 919 684	60 186 032	369 283 621	429 469 653	626 389 337
Resultat før andre inntekter og kostnader			38 218 087	38 218 087	38 218 087
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger			1 181 070	1 181 070	1 181 070
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			-295 266	-295 266	-295 266
Totalresultat			39 103 890	39 103 890	39 103 890
Endring i risikoutjevningssfond		3 581 069	-3 581 069	0	0
Sum disponeringer		3 581 069	35 522 821	39 103 890	39 103 890
Endring i innskutt egenkapital	20 000 000				20 000 000
Egenkapital pr. 31.12.2021	216 919 684	62 767 101	404 886 441	468 573 542	685 493 226
Resultat før andre inntekter og kostnader			-41 216 989	-41 216 989	-41 216 989
Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger			-997 566	-997 566	-997 566
Skatt på andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			249 392	249 392	249 392
Totalresultat			-41 965 164	-41 965 164	-41 965 164
Endring i risikoutjevningssfond		-4 712 389	4 712 389	0	0
Sum disponeringer		-4 712 389	-37 252 775	-41 965 164	-41 965 164
Endring i innskutt egenkapital	20 000 000				20 000 000
Egenkapital pr. 31.12.2022	236 919 684	59 054 712	367 553 666	426 608 378	663 528 062

Drammen kommunale pensjonskasse

KONTANTSTRØMANALYSE

Beløp i 1000kr	2022	2021
Netto kontantstrøm av operasjonelle aktiviteter		
Innbetalte premier	491 633	474 543
Utbetalte pensjoner	-277 987	-254 301
Innbetalt ved overføring av premiereserve og tilleggsavsetninger fra KLP	5 842	0
Utbetalinger til leverandører, ansatte mv.	-36 722	-11 634
Utbetaling av inntekts- og formueskatter	-12 428	-8 320
Netto kontantstrøm av operasjonelle aktiviteter (A)	170 338	200 288
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Netto innbetaling fra bygninger og fast eiendom	22 357	20 273
Netto inn-/utbetalinger utlån og finansielle investeringer	-368 355	-53 453
Innbetaling av renter og utbytte	26 096	19 137
Utbetaling av renter og forvaltningshonorar	-1 726	-984
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)	-321 629	-15 027
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Innbetaling av innskutt egenkapital	20 000	20 000
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	20 000	20 000
Netto endring i kasse, bank (A+B+C)	-131 291	205 261
Beholdning kasse, bank pr. 01.01	270 743	65 482
Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr 31.12	139 452	270 743

Drammen kommunale pensjonskasse

NOTE 1: REGNSKAPSPRINSIPPER

Generelt

Regnskapet er satt opp i samsvar med god regnskapsskikk, regnskapsloven og forskrift av 20. desember 2011 nr. 1457 om årsregnskap for pensjonsforetak. For pensjonsforetak kommer reglene i IFRS til anvendelse der dette fremgår av årsregnskapsforskriften. Dette gjelder blandt annet ved innregning og måling av finansielle instrumenter og forsikringsforpliktelser. Noteopplysningene er utarbeidet etter årsregnskapsforskriftens kapittel 5.

Investerings eiendommer

Investerings eiendom består av eiendom (tomt, bygning eller begge deler) som benyttes for å opptjene leieinntekter, for verdistigning på kapital eller begge deler. Investerings eiendommer regnskapsføres til virkelig verdi. Virkelig verdi tilsvarer antatte markedsverdier, uten fradrag for transaksjonsutgifter ved et eventuelt salg. Endringer i virkelig verdi resultatføres i den perioden det oppstår.

Det skal foretas en årlig vurdering av hvorvidt de bokførte verdier er høyere eller lavere enn virkelig verdi (markedsverdi) som forventes å ikke være av forbigående art. Vurdering av virkelig verdi baseres på en takst foretatt av en uavhengig takstmann/foretak, som er kvalifisert og har ustrakt erfaring med området og type eiendom som verdsettes. Verdsettelsen er basert på en neddiskontering av summen av netto årlige leieinntekter med et avkastningskrav som reflekterer risiko i netto kontantstrømmer.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet på forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Eventuell utsatt skattefordel balanseføres som fordring og utsatt skatt balanseføres som gjeld.

Forsikringsmessige forhold

Regnskapsstandarden omhandler regnskapsmessig behandling av forsikringskontrakter. Pensjonskassens forsikringskontrakter omfattes av standarden. De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er i utgangspunktet forankret i norsk særlovgivning.

Premieinntekter

Netto premieinntekter omfatter årets forfalte premie. Forhåndsprising av premie for rentegaranti, administrasjon og fortjeneste er inkludert i premieinntektene.

Utbetalte erstatninger

Erstatninger for egen regning omfatter utbetalte pensjoner fratrukket fraflyttede premiereserver og endring i erstatningsavsetning. Avsetning for ikke-ferdigbehandlede eller ikke-utbetalte erstatninger ivaretas ved avsetninger.

Overføring av premiereserve m.v. (flytting)

Overføring av premiereserve ved flytting av forsikringer mellom forsikringselskaper føres over resultatregnskapet under posten netto premieinntekter for mottatte reserver og erstatninger for egen regning for avgitte reserver. Kostnads-/inntektsføringen skjer på det tidspunktet risikoen overføres. På samme tidspunkt reduseres/økes premiereserven i forsikringsmessige avsetninger tilsvarende. Flyttebeløpet inkluderer også kontraktens andel av tilleggsavsetning, kursreguleringsfond og årets resultat. Tilflyttede tilleggsavsetninger vises ikke under premieinntekter, men under posten endringer i forsikringsmessige avsetninger. Flyttebeløpene klassifiseres som kortsiktig fordring/ gjeld til oppgjør finner sted.

Premiereserve mv.

Premiereserven utgjør den forsikringstekniske kontantverdien av pensjonsrettigheter som er opptjent på beregningstidspunktet. Denne beregnes av pensjonskassens aktuar. Pensjonskassen er forsikringsteknisk fullfinansiert. Dette innebærer at premiereserven gir full dekning for verdien av de påløpte pensjonsforpliktelser.

DKP anvender en dynamisk dødelighetstariff, K2013, og er fullfinansiert i tråd med denne.

Administrasjonsreserven skal i prinsippet gi dekning for fremtidige administrasjonskostnader, som vil påløpe dersom pensjonskassen blir avvirket og ikke lenger kan finansiere administrasjons-kostnadene gjennom kundenes løpende premiebetaling. Det er ikke adgang til å redusere den balanseførte administrasjonsreserven på annen måte enn ved å dekke årets administrasjonskostnader knyttet til løpende pensjonsutbetalinger.

Erstatningsavsetningen skal dekke pensjonskassens forventede erstatningsutbetalinger for forsikringstilfeller som ved regnskapsårets utgang ikke er oppgjort av, eller meldt til, pensjonskassen. Erstatningsavsetningen skal bare tilsvare midler som ville ha kommet til utbetaling i regnskapsåret, dersom erstatningstilfellet var ferdigbehandlet.

Premiefond

Premiefondet er innbetalt/opptjente midler som kan benyttes til dekning av fremtidig premie og sikring av reguleringstillegg til pensjoner. Fondet blir tilført 2,0 % årlig rente.

Bufferfond

Bufferfondet er nytt og erstatter tidligere tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond, og kan tilføres overskudd på avkastningsresultatet eller dekke eventuelle underskudd. Regelendringen vil legge til rette for et mer nøytralt regelverk ved flytting av kommunale pensjonsordninger. Bufferfondet fordeles på hver kontrakt og vil også kunne benyttes ved negativ avkastning, hvilket vil være gunstig for pensjonskassens egenkapital i dårlige finansår. En annen fleksibel egenskap ved bufferfondet er at man i et senere år kan overføre tidligere tilordnede overskudd til premiefondet.

Risikoutjevningfond

Det er anledning til å avsette inntil 50 prosent av risikoresultatet til risikoutjevningfond til dekning av eventuelt fremtidig negativt risikoresultat. Risikoutjevningfondet inngår som en del av egenkapitalen.

Tilstrekkelighetstest

En tilstrekkelighetstest skal utføres for å kontrollere om nivået på avsetningene til premiereservene og erstatningsreservene står i forhold til forpliktelsene ovenfor kundene. Eventuelt negativt avvik mellom opprinnelig avsetning og tilstrekkelighetstesten medfører avsetning for uavløst risiko (premieavsetning).

Definisjon av virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse gjøres opp med i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og uavhengige parter. For finansielle eiendeler som er notert på børs eller annen regulert markeds plass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi til kjøpskurs på siste handelsdag frem til og med balansedagen, og for en eiendel som skal anskaffes eller en forpliktelse som innehas, salgskurs.

For finansielle eiendeler som ikke er notert på børs eller annen regulert markeds plass hvor det skjer regelmessige handler, settes virkelig verdi til beste estimat i fra forvalter, årsoppgave eller til VPS kursen pr. 31.12.

Verdifall på og tapsutsatte finansielle eiendeler

For finansielle eiendeler som ikke er regnskapsført til virkelig verdi vurderes det om det finnes objektive indikasjoner på at en finansiell eiendel eller en gruppe av finansielle eiendeler har falt i verdi.

Dersom det foreligger objektive indikasjoner på at et tap ved verdifall, har påløpt, reduseres eiendelens balanseførte verdi. Tapsbeløpet innregnes i resultatet.

Klassifikasjon og måling av finansielle eiendeler og gjeld

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av de etterfølgende kategorier;

- til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjonen
- investeringer som holdes til forfall
- tilgjengelig for salg
- utlån og fordringer

Til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjon

Ved første gangs innregning kan alle finansielle eiendeler og forpliktelser klassifiseres til virkelig verdi over resultatet dersom de finansielle eiendelene inngår i en portefølje som løpende måles og rapporteres til virkelig verdi

Finansielle eiendeler som aksjer, andeler, obligasjoner og fordringer på kredittinstitusjoner klassifiseres til virkelig verdi over resultatet og måles til virkelig verdi på balansetidspunktet. Endringer i virkelig verdi føres over resultatregnskapet.

Finansielle derivater

Et finansielt derivat er en kontrakt som har følgende tre kjennetegn:

* Derivatets verdi endres som reaksjon på endringer i en nærmere angitt rentesats, pris på finansielle instrumenter, råvarepris, valutakurs, en indeks for priser eller satser, kredittverdighet eller kredittindeks, eller en annen variabel (ofte kalt "underliggende")

*Det kreves ingen innledende nettoinvestering eller en innledende nettoinvestering som er mindre enn det som ville kreves for andre typer kontrakter som forventes å ha en tilsvarende reaksjon på endringer i markedsfaktorer

*Det skal gjøres opp på et framtidig tidspunkt

Finansielle derivater klassifiseres i kategorien til virkelig verdi over resultatet etter virkelig verdi opsjonen i samsvar med IAS 39 og vurderes til virkelig verdi.

Regnskapsføring av derivater som sikring

Pensjonskassen benytter seg av virkelig verdi sikring. Derivater som faller inn under denne kategorien regnskapsføres til virkelig verdi over resultatet.

Nettoføring av forvaltningskostnader

Pensjonskassen fører forvaltningskostnader etter nettoprinsippet som innebærer at forvaltningshonorar belastet i fondet ikke blir bruttoført.

Drammen kommunale pensjonskasse

NOTE 2: OVERFØRING AV PREMIERESERVER/TILLEGGSAVSETNINGER

	2022		2021	
	Beløp	Antall	Beløp	Antall
Linje 1.3 Gjelder overføring av premiereserve og pensjonskapital mv. fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	4 801 564	13	0	0
Linje 5.2 Gjelder overføring av premiereserve, pensjonskapital mv. og tilleggsavsetninger til andre forsikringsforetak/pensjonsforetak av enkeltpersoner fra pensjonskassen ved fratredelse	0	0	0	0
Linje 5.6 Gjelder overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringsforetak/pensjonsforetak	1 034 819	13	0	0

NOTE 3: REVISJONSKOSTNADER

	2022	2021
Beløp i hele kroner inkl. mva	317 500	243 750
Uoppfylgte revisjon	67 874	56 250
Andre attestasjonstjenester	0	2 500
Andre tjenester utenfor revisjon	0	0
Sum	385 374	302 500

NOTE 4: SKATTEKOSTNAD

	2022	2021
Resultat før skattekostnad	-48 712 092	57 315 458
Aktuarielle gevinster og tap på pensjonsordninger til ansatte	-997 566	1 181 070
+/- Permanente forskjeller	66 244 716	-3 169 183
+/- Endring i midlertidige forskjeller	6 124 513	6 854 460
Skattekostnad	22 659 575	62 181 854
Skattesats	25,00 %	25 %
Skatt	5 664 894	15 545 464
Formuesskatt	395 300	187 664
Betalbar skatt	6 054 194	15 733 127
Skattekorrigeringer tidligere år	-3 600 715	1 056 573
Utsatt skatt netto endring	-9 948 581	2 327 670
Skattekostnad	-7 495 103	19 097 370
Betalbar skatt på ordinært resultat	5 664 894	15 545 464
Formuesskatt	395 300	187 664
Skatt på andre kostnader oginntekter	-249 392	295 268
Total betalbar skatt	5 810 802	16 028 395

NOTE 5: UTSATT SKATTEFORDEL OG UTSATT SKATT

	2022		2021		Netto endring
	Skatte-splende	Skatte-reducerende	Skatte-splende	Skatte-reducerende	
Midlertidige forskjeller					
Maskiner og utstyr	0	0	0	0	0
Pensjonsforpliktelse, endring i netto forpliktelse	0	1 895 759	0	510 344	1 385 415
Investeringseiendom	22 067 926	0	20 700 809	0	-1 367 117
Midlertidige forskjeller omløpsmidler	494 288	0	34 154 056	0	33 659 768
Gjeld og låneoppslag	24 424 699	0	30 531 123	0	6 106 228
Netto midlertidige forskjeller	46 987 112	1 895 759	65 396 022	510 344	39 794 323
Utløst	-1 895 759	-1 895 759	-510 344	-510 344	0
Grunnlag basert på	45 091 353	0	64 885 678	0	-19 794 323
Korrigeringer i midlertidig forskjeller tilknyttet:					
- Investeringseiendom	0	0	0	0	0
Skatt	25 %	0	25 %	0	0
Utsatt skattefordel	11 272 838	0	21 221 420	0	0
Begrensning i utsatt skattefordel	0	0	0	0	0
Endring utsatt skatt/skattefordel	-9 948 581	0	21 221 420	0	-9 948 581,01

NOTE 6: UTLÅN OG FØRDRINGER

	Kollektportefølje	Selskapsportefølje	Sum
Førdningskonto / plasseringskonto	76 756 290	6 394 978	83 151 267
Pensjonsbetalingskonto	55 879 975	0	55 879 975
Sum	132 636 265	6 394 978	139 031 242

6.4.3 Utlån og fordringer	Selskapsportefølje	6 394 978
6.4.3 Utlån og fordringer	Kollektportefølje	132 636 265
Sum		139 031 242

NOTE 7: AKSJER OG ANDELER

	Anskaffelseskost	Virkelig verdi	Nivå
Norske fondsanndeler			
Alfred Berg Garmbak C	251 628 718	569 907 199	2
KLP AktjeGlobal Indeks Vaskit S	228 316 467	465 190 699	2
Nordea Stable Aktjer Global	214 561 853	268 338 660	2
Storebrand Fondefond Norge KS	590 080 556	630 179 235	1
Sum norske fondsanndeler	1 284 587 633	1 933 615 803	
Utenlandske fondsanndeler			
AB SICAV I-Global Core Equity Portfolio	229 067 596	218 481 212	2
Androm Global Long-Only Equity SRI Fund	207 182 613	285 782 627	2
Baillie Gifford Worldwide Global Alpha Choice B	113 481 175	286 510 032	2
BICLux AndøringsGlobalvest OTC	136 000 000	121 794 981	2
Sum utenlandske fondsanndeler	685 731 374	822 569 852	
Totalt aksjer og andelerfondsanndeler	1 970 319 007	2 756 184 215	

2.1.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	Selskapsporteføje	212 638 746
2.1.1 Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	Kollektivporteføje	2 553 545 472
Sum		2 766 184 218

NOTE 8: CERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

	Anskaffelseskost	Virkelig verdi	Nivå
Obligasjonsfond			
Norske:			
Storebrand Kredit Norsk IG B	1 262 611 671	1 203 464 114	2
DNB Obligasjon III	1 452 269 814	1 375 571 445	2
Utenlandske:			
Mercer Short Duration Global Bond Fund 1 -Robeco	688 062 713	722 536 191	2
Mercer Short Duration Global Bond Fund 2 (Pimco)	652 746 663	667 896 091	2
Alfred Berg Nordic Investment Grade	579 144 875	572 946 589	2
Alfred Berg Nordic Investment Grade Mid duration	892 018 834	844 632 758	2
Sum Obligasjonsfond	5 526 854 568	5 387 047 220	

Obligasjoner og sertifikater er verdsett til børskurs, offentlig kursliste eller siste kjente omsetningsverdi. Virkelig verdi inkluderer oppgjente ikke forfalte renter.

2.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning inkl. oppgjente renter	Selskapsporteføje	414 106 534
2.2 Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning inkl. oppgjente renter	Kollektivporteføje	4 972 940 687
Sum		5 387 047 221

NOTE 9: FINANSIELLE DERIVATER

Finansielle derivater kan være knyttet til underliggende størrelser som ikke balanseføres. For å kvantifisere omfanget av derivater refereres det da til nominell beløp (volum). Pensjonskassen har ingen derivater pr. 31.12.2022.

Beskrivelsen av nivåene	Nivå
Aktiv marked	1
Aufedet av aktiv marked	2
Ikke aktiv marked	3

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Finansielle elementer som måles til virkelig verdi med verdendringer over resultatet				
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	0	2 136 004 980	630 179 235	2 766 184 215
Renteberende papirer	0	5 387 047 220	0	5 387 047 220
Finansielle derivater	0	0	0	0
Utlån og fordringer	139 070 242	0	0	139 070 242
Sum	139 070 242	7 523 052 200	630 179 235	8 292 301 677

NOTE 10: KURSREGULERINGSFOND

Aksjefond	Anskaffelseskost	Virkelig verdi	Urealisert gevinst	Urealisert tap	Netto gevinst/Tap
Norske	1 284 587 633	1 933 615 363	649 027 730	0	649 027 730
Utenlandske	687 731 374	832 568 852	144 837 477	0	144 837 477
Sum	1 972 319 008	2 766 184 215	793 865 207	0	793 865 207

Obligasjonsfond	Anskaffelseskost	Virkelig verdi	Urealisert gevinst	Urealisert tap	Netto gevinst/Tap
Norske	2 734 881 485	2 579 035 338	0	-155 845 926	-155 845 926
Utenlandske	2 791 973 085	2 808 011 662	16 038 577	0	16 038 577
Sum	5 526 854 569	5 387 047 220	16 038 577	-155 845 926	-139 807 350

Andre finansielle instrumenter	Anskaffelseskost	Virkelig verdi	Urealisert gevinst	Urealisert tap	Netto gevinst/Tap
Rentevarslerte derivater	0	0	0	0	0
Sum	0	0	0	0	0

Totalsum	7 499 173 577	8 153 231 435	809 903 784	-155 845 926	654 057 854
----------	---------------	---------------	-------------	--------------	-------------

Urealisert kursreserve	654 057 854
Fond for urealiserte gevinster	52 867 813
Kursreguleringsfond	601 190 042

NOTE 11: FINANSIELL RISIKO

Styret har valgt en forvaltningsstrategi med forholdsvis moderat risiko. Med risiko menes i denne sammenheng sannsynligheten for tap i våre aktivas verur i forhold til sluttgjeld, ballekkapital. For å sikre en høyest mulig avkastning i forhold til det valgte risikonivå, har pensjonskassen bygget opp en forvaltningsportefølje som består av obligasjoner, aksjer, eiendoms, utlån mot pant i fast eiendom og bankinnskudd.

De ulike aktive er i varierende grad utsatt for finansiell risiko: Aksjerisiko, eiendomsrisiko, kredittisiko, renterisiko, valutarisiko og likviditetsrisiko er hovedelementene for finansiell risiko disse plasseringene er utsatt for.

Aksje- og eiendomsrisiko

Aksje- og eiendomsrisiko er risiko for tap på aksjer eller eiendom som følge av endringer i markedspriser på finansielle instrumenter. Pensjonskassen har fastsatt allokeringsrammer for å begrense denne type risiko.

Kredittisiko

Med kredittisiko menes risiko for at utsteder av et verdipapir eller en lånekunde misligholder sine forpliktelser.

For å holde kredittisikoen innenfor akseptable rammer, har styret fastsatt krav til kredittverdighet til investeringer som inngår i de finansielle porteføljene og forhåndsgodkjent forvaltningskredittvurderingssystem. Det har ikke vært kredittap på verdipapirer i DKP.

Renterisiko

Renterisiko er risiko for verdifall på rentebærende instrumenter, som obligasjoner og pengemarkedsplasseringer, på grunn av endringer i det generelle rentenivået.

Pensjonskassen har fastsatt rammer for durasjon for å styre renterisikoen i porteføljen. Pensjonskassens forvaltere anvender renterelaterte derivater for å styre markedsrisikoen knyttet til obligasjonsporteføljen. Hensikten er å effektivere strategien på en mest mulig effektiv måte uten å øke risikoeksponeringen.

Valutarisiko

Valutarisiko er risiko for verdifall som følge av svingninger i valutakursene. DKP valutasikrer alle sine utenlandske plasseringer.

Likviditetsrisiko

Pensjonskassen skal til enhver tid holde en likviditetsreserve som tilsvarer tre måneders pensjonsbetaling. Pensjonskassen kan på kort varsel omgjøre noe av sine investeringer til likviditet.

NOTE 12: IAS19 - PENSJONSKOSTNADER OG PENSJONSFORPLIKTELSER

Forutsetninger	2022	2021
Diskonteringsrente	3,00 %	1,90 %
Forventet lønsvækning	3,50 %	2,75 %
Forventet pensjonsregulering	3,25 %	2,50 %
Forventet økning G	2,50 %	1,75 %
Antatt langsiktig svikaktning	3,00 %	1,90 %
Dødelighetstabell	K2013	K2013

Brutto pensjonsforpliktelse	2022	2021
Brutto pensjonsforpliktelse 01.01	24 827 856	22 967 374
Resulthotrad	471 729	350 445
Årets pensjonsoppbygging	1 454 151	1 525 352
Pensjonsutbetalinger	1 034 159	-502 244
= (Redusert)/Økt forpliktelse ved pensjonsplanendring i løpet av år	0	0
Årets estimatavvik	230 824	446 520
DBO ved periodens slutt	26 040 401	24 827 856

Pensjonsmidler	2022	2021
Virkelig verdi pensjonsmidler 01.01	24 399 356	21 613 999
Forventet avkastning	463 508	367 436
Investeringsinntekter	1 136 642	1 481 573
Pensjonsutbetalinger	-1 034 159	-502 244
Årets estimatavvik	-516 763	1 438 550
Pensjonsmidler ved periodens slutt	24 448 644	24 399 356

Netto pensjonsforpliktelse	2022	2021
Netto pensjonsforpliktelse	1 591 737	428 500
Periodisert AGA	304 022	81 843
*) Herav AGA inkludert i DBO	1 895 759	510 343

Årets lønnsnad - i resultat for andre resultatkomponenter	2022	2021
Årets pensjonsoppbygging	1 454 151	1 525 352
Resultatavvik av pensjonsforpliktelser	461 997	386 212
Forventet avkastning av pensjonsmidler	-464 552	-375 690
= (Redusert)/Økt forpliktelse ved pensjonsplanendring i løpet av år	0	0
Netto pensjonskostnad	1 451 596	1 535 874
Periodisert AGA på netto pensjonsforpliktelse	277 255	283 352
Netto pensjonskostnad inkl AGA	1 728 851	1 819 226

Akkumulerte gevinst(er)/Tap(i) i løbeprosjektet	2022	2021
Urbetalinger og utbetalt drøyt pensjon, inkl. AGA	-480 803	-257 521
Øvrige bevisninger i perioden	-516 763	1 438 550
Sum akkumulerte gevinst(er)/Tap	-997 566	1 181 029

Beregning er utført av aktører hos Galder AS og det er benyttet økonomiske forutsetninger som anbefalt fra Norsk Regnskapsrådet. Beregningen er gjort for de 7 personene som er fast ansatt

Ansatte i Drammen kommunale pensjonskasse sine pensjonsytelser følger reglene for offentlig tjenestepensjon

NOTE 13: UTLÅN TIL ANSATTE
 Ingen ansatte har lån i pensjonskassen

NOTE 14: INVESTERINGSRENDOM

Pensjonskassen kjøpte i 2005 eiendommen Engene 1, Drammen. Akkumulert andrøstetkost er 250,7 mill. kr. Investeringen er en finansinvestering på kommersielle villår, og bygges på en notiserteperiode frem til 2024 med Drammen kommune. Det er inngått en avtale mellom Drammen kommune og Drammen Eiendom KF om forvaltning, drift og vedlikehold av eiendommen. Eiendommen benyttes ikke av Drammen kommunale Pensjonskasse.

Eiendommen registreres til virkelig verdi i henhold til årsregnskapsforskriften § 3-4 og IAS 40. Eiendommen vurdertes årlig av uavhengige selkkaper, som har kompetanse til å foreta denne type verdsettninger og som kjenner lokalmarkedet. Verdsettningen er basert på diskontingering av fremtidige kontantstrømmer fra den langsiktige leiekontrakten med Drammen kommune. Til grunn for verdsettningen er det anvendt en diskonteringsrente på 7,75 %. Det ble foretatt medierking av eiendommen i 2022. Eiendommen ble verderegulert til 455 mill. kr.

I 2022 er det generert en husleieinntekt på 22,35 mill. kr. Leieinntekten er i sin helhet mottatt av nærstående part, Drammen kommune

Som uavhengige takstmenn har pensjonskassen engasjert firmaene Stærkeby Takst AS og Bjørn Hiemelsen Takst AS til å takserer eiendommen til markedsverdi

Det er benyttet et gjennomsnitt av de to eksisterende takstene som grunnlag for markedsverdien på eiendommen.

Beløp i 1000 kr	Sum
Investeringsbalanse	455 000 000
Tilgang/påkost i løpet av året	5 419 697
Justering til virkelig verdi	-5 419 697
Utlånende balanse	455 000 000

2.1.1 Investeringseiendommer	Selkapsportefølle	34 976 200
6.1.1 Investeringseiendommer	Kollektportefølle	420 023 796
Sum		455 000 000

NOTE 15: RINGSLUTT EGENKAPITAL

Spesifiseres av innført egenkapital

Saldo i 1000 kr	
Saldo innført egenkapital 31.12.2015 - Akt fra Drammen Kommune	90 700
Innskutt EK styrevedtak 01 06 2016 Drammen Kommune	10 000
Innskutt EK styrevedtak 09 06 2017 Drammen Kommune	10 000
Innskutt EK styrevedtak 01 03 2018 Drammen Kommune	10 000
Innskutt EK styrevedtak 11 06 2019 Drammen Kommune	10 000
Innskutt EK styrevedtak 10.03.2020, overført fra KLP-tidligere Nedre Elker Kommune	41 654
Innskutt EK styrevedtak 10.03.2020, overført fra KLP-tidligere Svevik Kommune	13 903
Innskutt EK styrevedtak 10.03.2020, overført fra KLP-tidligere Hiemansentret Nedre Elker KF	27
Innskutt EK styrevedtak 10.03.2020, overført fra KLP-tidligere Svevik kirkelege fellesråd	150
Innskutt EK styrevedtak 10.03.2020, overført fra KLP-tidligere Nedre Elker kirkelege fellesråd	487
Innskutt EK styrevedtak 10.03.2020 Drammen Kommune	10 000
Innskutt EK styrevedtak 11 06 2021 Drammen Kommune	20 000
Innskutt EK styrevedtak 21 03 2022 Drammen Kommune	20 000
Sum innført egenkapital pr. 31.12	238 920

NOTE 16: KAPITALAVKASTNINGSGRANSE

	2022	2021	2020	2019	2018
Bokført avkastningsgrense på kollektivporteføljen	-7,39 %	5,95 %	2,30 %	3,70 %	2,50 %
Værdjustert avkastning på kollektivporteføljen	-7,39 %	6,27 %	6,50 %	10,20 %	0,04 %
Bokført avkastningsgrense på selskapsporteføljen	-7,39 %	5,95 %	2,30 %	3,70 %	2,50 %

Beregnet etter modifisert Dietz' metode for både selskaps- og kollektivporteføljen

NOTE 17: RESULTATANALYSE

	Premiebetalende	2022	2021
Avkastningsresultat i kollektivporteføljen			
Inntekt fra investeringer i kollektivporteføljen		-619 503 239	369 871 737
Følgende renter		-156 259 575	-143 475 467
Avkastningsresultat		-775 762 815	226 396 270
Overført til tilleggsinvesteringer		0	0
Overført til fopsiser		0	0
Sum disponering til forsikringsfond		-771 050 426	222 815 201
Overført til utkjøpspenningfond		-4 712 389	3 581 069
Sum disponering av avkastningsresultat		-775 762 815	226 396 270
Risikoresultat			
Premiebetalende med sparing	31 206 524	46 449 792	
Reassuranseresultat	-188 000	-200 000	
Risikoresultat	31 018 524	46 249 792	
Overført til premiefond		0	0
Overført til utkjøpspenningfond		0	0
Sum disponering av risikoresultat	31 018 524	46 249 792	
Administrasjonsresultat			
Administrasjons- og forvaltningspremie	6 170 000	6 685 120	
Høste frigjort administrasjonspremie	11 134 581	10 423 811	
Forsikrings- og forsikringsrelaterte kostnader	-18 602 715	-19 049 503	
Administrasjonsresultat	-1 298 135	-1 940 572	
Teknisk regnskap			
Avkastningsresultat	-775 762 815	226 396 270	
Præopersutt	31 018 524	46 249 792	
Administrasjonsresultat	-1 298 135	-1 940 572	
Overført til andre forsikringsfond	740 031 903	-269 064 993	
Forfalt rentegarantipremie og lønnesetteløstemer	12 892 000	11 933 000	
Teknisk regnskap	6 861 477	13 573 497	
Endring i opplyst egenkapital			
Resultat av teknisk regnskap	6 861 478	13 573 497	
Netto gevinst på investeringer i selskapsporteføljen	-54 680 386	44 602 276	
Kostnader i ikke-teknisk regnskap	-913 182	-850 317	
Skattebudsjetter	7 495 103	-19 057 371	
Andre innskudd og utskudd	-748 175	855 403	
Endring i opplyst egenkapital	-41 965 184	39 103 690	
Avstemning av endring i opplyst egenkapital			
Opplyst egenkapital 01 01	468 573 542	429 469 653	
Opplyst egenkapital 31 12	426 608 378	468 573 542	
Endring i opplyst egenkapital	-41 965 184	39 103 690	

NOTE 18: ANTALL ANSATTE

Pensjonskassen har syv ansatte

NOTE 19: GODTJENNING TIL STYRET OG DAGLIG LEDER.

	2022
Daglig leder	1 288 293
Styret:	
Knut M. Ore	94 310
Margrethe Smøh	98 292
Trond Jullin	99 938
Arne H. Kristoffersen	52 788
Sig Metelund	26 393
Elisabeth S. Arntsen	52 788
Roar Paulsen	26 393
Lada Evensen	26 393
Totalt styret	477 295

Drammen kommunale pensjonskasse har pensjonskostnader til egne ansatte
Daglig leder har ikke har avtale om sluttvedtslag
Ingen av styrets medlemmer eller daglig leder har lån, forskuddsbetalinger eller sikkerhetsstillelse i pensjonskassen

NOTE 20: TILSTREKKELIGHETSTEST

Nytt dødsighetsgrunnlag (K2013*) er fullt finansiert
For øvrig vurderer aktuar grunnlaget for de forsikringsmessige avsetninger som tilstrekkelig og avsett i henhold til lov og forskrifter.

NOTE 21: GJERNFORSIKRING

Pensjonskassen har inngått avtale med D2 Broving Aps som megler av katastrofegjenforsikring. Avtalen om forsikring er gjort med Arch Re. Maksgrense er 100 MNOK og pensjonskassens egenandel er 10 MNK. Ratingen er A+.
Gjernforsikringen dekker tidsperioden 01.01.2022 til 31.12.2022 og er betalt med kr 168*

NOTE 22: FORUTSETNINGENE FOR FORSIKRINGSFORPLIKTELSENE

For dødelighet og skilstandelementer benyttes pensjonskassen taifgrunnlaget K2013 med Finanstilsynets minstekrav til marginer.
For den premiebetaltede portalfølsen benyttes egen uføretariff basert på pensjonskassens risikoeksponering og erfaringer.
Gjennomsnittlig grunnlagsgrense var 2,35 prosent pr. 31.12.2022. Premiefondet er i regnskapsåret tilført en rente på 7,0 prosent

NOTE 23: ENDINGER I FORSIKRINGSFORPLIKTELSENE

	Premieavsetning	Tilleggsavsetning	Kursreguleringsfond	Bufferfond	Premiefond	Totalt
1. Inngående balanse	5 992 528 673	449 761 427	1 377 092 877	0	646 756 821	8 466 139 798
2. Resultaterte endringer i forpliktelsesforpliktelse						0
2.1 Netto resultaterte endringer	390 079 857	0	0	-771 050 426	12 394 410	-360 576 159
2.2 Overskudd på avkastningsresultatet	0	0	0	0	0	0
2.3 Risikoresultat (fordnet forsikringskontrakter) (resultatpost 0 2)	0	0	0	0	31 018 524	31 018 524
Sum resultaterte endringer i forpliktelsesforpliktelse	390 079 857	0	0	-771 050 426	43 412 934	-329 557 635
3. Ikke resultaterte endringer i forpliktelsesforpliktelse						
3.1 Overføringer medlems fond	0	-449 761 427	-1 377 092 877	1 826 854 304	-111 785 191	-111 785 191
3.2 Overføringer til/ fra pensjonskassen	0	0	0	1 034 819	0	1 034 819
Sum ikke resultaterte endringer i forpliktelsesforpliktelse	0	-449 761 427	-1 377 092 877	1 827 889 123	-111 785 191	-110 750 372
4. Utgående balanse	6 390 608 530	0	0	1 056 838 697	578 384 543	8 025 831 791

* Summen på bufferfondet (1 826 854 304) kommer fra tilleggsavsetning (-449 761 427) og kursreguleringsfondet (-1 377 092 877)

NOTE 24: BESTAND, ANTALL MEDLEMMER

	Drammen Kommune	Drammenregionen Inngår kommun. Havnsv.	Drammenregionens Brønnøysund IKS	Almingssetalen IKS	Drammen KfL Fellesråd	Drammen komm. pensjonskasse
Antall aktive medl (inkl uføre)	6 659	16	220	47	133	7
Antall pensjonister	5 325	36	95	17	123	10
herav uførepensjonister	1 115	7	7	0	19	0
herav alderspensjonister	3 763	24	76	15	93	9
herav ektefellepensjonister	458	5	12	1	11	1
herav barnpensjonister	39	0	0	1	2	0
Antall ikke løpende oppsatte	15 416	13	182	38	481	4
Sum	27 450	59	497	102	658	21
	Drammen KfL	Gilttravnet IKS	Drammen Fjernvarme	Renovasjonssebk. for Drammenresp. IKS		Totalt
Antall aktive medl (inkl uføre)	1	23	2	199		7 216
Antall pensjonister	4	13	3	9		3 681
herav uførepensjonister	0	2	0	4		1 140
herav alderspensjonister	2	9	2	3		3 988
herav ektefellepensjonister	0	2	1	0		493
herav barnpensjonister	0	0	0	0		42
Antall ikke løpende oppsatte	0	11	4	72		16 141
Sum	5	47	9	190		28 038

Forutsetninger: Mottagere av AFP 62 er ført sammen med de aktive. Barnetillegg er ikke tatt med.

NOTE 25: PREMIEFOND FORDELT PR SELSKAP

Premiefond fordelt per selskap:	Drammen Kjøttmuse	Drammenregionen Interkommunale Høyvesvesen	Drammenregionens Brannvesen IKS	Alarmvaktalen IKS	Drammen Kirkelige Fellesråd	Drammen kommunale pensjonskasse
Inngående balanse	563 289 840	8 476 770	37 451 709	9 720 009	13 334 021	1 737 556
Overføringer fra KLP	0	0	0	0	0	0
Garantert rente	10 839 944	171 013	704 835	179 586	260 843	32 246
Uttak fra premiefond	-100 000 000	80 886	-6 967 265	-2 717 316	-367 125	-333 065
Resultatfordeling	28 811 143	203 592	800 438	133 869	421 825	134 050
Utgående balanse	504 932 027	8 932 261	31 969 717	7 325 208	13 649 664	1 570 746

Premiefond fordelt per selskap:	Drammen Kino	Glitraveneverdet IKS	Drammen Fjernvarme	Renovefonselskapet for Drammenregionen IKS	Totalt
Inngående balanse	237 094	2 046 493	493 495	5 969 673	646 756 822
Overføringer fra KLP	0	0	0	15 358	15 358
Garantert rente	3 252	53 391	6 348	140 751	12 304 410
Uttak fra premiefond	-209 097	419 039	-473 508	0	-111 800 549
Resultatfordeling	42 740	190 003	34 486	246 277	31 018 524
Utgående balanse	73 389	2 478 649	60 621	7 372 060	578 284 564

	2022	2021	2020	2019	2018
Netto i 1000 kr	2022	2021	2020	2019	2018
Premiefond	578 305	642 251	482 787	205 455	224 176
Årets premie (premieutbetaling)	549 181	567 483	458 811	351 427	267 794
Premiefondets størrelse i forhold til årets premie	0,56	1,30	1,18	0,58	0,84
Premiefondet i % av ordinær premie	96 %	110 %	119 %	58 %	84 %

	2022	2021	2020	2019	2018
Netto i 1000 kr	2022	2021	2020	2019	2018
Premiefondets anvendelse de siste 5 år					
Inngående balanse	646 757	482 787	205 455	224 176	150 757
Sum premie	-589 181	-567 483	-458 811	-351 427	-267 794
Uttak til premiefond/ belastet premiefond	477 380	474 812	313 795	312 403	319 249
Overføringer fra KLP	15	0	-17 057	0	0
Følelses premiereserve v/overgang til ny OFP	0	0	368 149	0	0
Garantert rente	12 354	7 576	10 966	4 484	3 095
Resultatfordeling (B)/ fra (v)ttak	31 019	249 065	11 350	15 818	18 869
Utgående balanse	578 305	642 251	482 787	205 455	224 176

NOTE 26: SOLVENSARGIN

	2022	2021
Netto i 1000 kr	2022	2021
Solvensmargin		
Kollektive gjestepensjon	261 726	256 509
Etterbetspensjon	8 804	6 567
Vilføypensjon og premiefrik	12 348	11 511
Sum solvensmargin	302 878	274 587
Ansvarlig kapital		
Finansiell egenkapital	236 920	216 920
Operativ egenkapital	367 554	404 806
Fradrag av utvirket og utvirket selvsikringsforbehold	-52 868	-124 670
Operativ kapital	551 606	497 057
Ansvarlig lånekapital som medregnes	35 500	35 500
Sum netto ansvarlig kapital	587 106	532 557
Netto i 1000 kr	2022	2021
Netto ansvarlig kapital eks solvensmarginreguleringer	587 106	532 557
Tilleggsavsetninger (50 %)	528 419	224 681
Risikoutjevningfond (50 %)	29 527	31 884
Solvensmargin	1 145 052	789 122
Overkursdelt solvensmargin	842 175	512 634
Kapital i prosent av løst	378,1 %	285,1 %

NOTE 27: STRESSTEST

For å investere i aksjer og obligasjoner er det påkrevet at pensjonskassen er i besittelse av finansiell bufferkapital for å motstå store markedsvingninger. Bufferkapitalen basert på stresslest i pr. 31.12 består av følgende elementer:

	2022	2021
Beløp i 1000 kr		
Samlert kapitalkrav for markedsrisiko	1 303	1 644
Samlert kapitalkrav for livsforsikringsrisiko	192	160
Samlert kapitalkrav for helseforsikringsrisiko		
Samlert kapitalkrav for motpartrisiko	7	6
Sum kapitalkrav for korrelasjonseffekt	1 502	1 811
Samlert tapspotensial for operasjonell risiko	1 867	1 693
Operasjonell risiko	35	38
Justering for den tapbarberende avnen til utøst skatt	-210	-260
Samlert risiko	1 192	1 471

Pensjonskassens soliditetssituasjon viser pr 31.12		
Arbeidsforhold/Bufferkapital	1 765	2 558
Overskudd/funderskudd av ansvarlig kapital		
Selvskapskapitaldekning/Bufferkapitaldekkning	148 %	173 %

NOTE 28: TYPE PENSJONSORDNING

DKP er pensjonsordningen for Drammen Kommunes arbeidstagere, samt foretak som kommunen har eller har hatt eierandel i eller som har nær tilknytning til kommunen. Pensjonsordningen er en offentlig, kollektiv pensjonsordning som følger forsikringsvilkårene og vedtekter for offentlige (felles) pensjonsordninger (FPO) avtalt i hovedtariffavtalen i kommunal sektor. Ved utgangen av 2022 har følgende enheter pensjonsordningen i DKP:

- Drammen Kommune
  - Drammen Eiendom KF
  - Drammenbadet KF
- Drammen Fjernvarme AS
- Drammen Kino
- Gillevannverket IKS
- Drammensregionens Brannvesen IKS
- Renøysjonsselskapet for Drammensregionen IKS
- Sønst 110 IKS
- Drammensregionens Intracommunale Havnevesen
- Drammen Kirkelige Fellesråd
- Drammen kommunale pensjonskasse

NOTE 29: BESKRIVELSE AV PENSJONSTYTELSENE

Følgende ytelser inngår i pensjonsordningen:

- Alderspensjon og AFP 65-66 år
- Uførepensjon og midlertidig uførepensjon
- Ektefelle- og barnepensjon

Alderspensjon

- Før 67 år: 66 prosent av pensjonsgrunnlaget, for levealderjustering
  - Fra 67 år: Differansen mellom 66 prosent av pensjonsgrunnlaget og en antatt alderspensjon fra folketrygden iht. bransjestandard, for levealderjustering
- Til alderspensjon er det beregnet et tillegg på 10 prosent av brutto alderspensjon for hvert barn, men kan samlet ikke overstige 90 prosent av pensjonsgrunnlaget
- Alderspensjon beregnes som en livsvarig ytelse

Ny alderspensjon/tilbaksberegning

Det er vedtatt et nytt regelverk for alderspensjon med virkning fra 1.1.2020 som gjelder for de som er født i 1963 og senere. Det settes av en andel av lønnen (pensjonsgrunnlaget) i en beholdning. Årlig 5,7 prosent for inntekt mellom 0 - 12G og 18,1 prosent for inntekt mellom 7,1 - 12G. Årlig pensjon beregnes ved at pensjonsbeholdningen divideres med delingsfaktoren på uttakstidspunktet for pensjonen. Oppjørt pensjon frem til 1.1.2020 beholdes

AFP 65-66 år

Pensjonen beregnes enten etter folketrygdens regelverk, eller som en alderspensjon etter pensjonsordningens regler. Det blir innført ny AFP for de som er født i 1963 og senere. Reglene er ikke endelig vedtatt, men forslaget er i hovedtrekk lik AFP i privat sektor.

Uførepensjon og midlertidig uførepensjon

- 25 prosent av grunnbeløpet, likevel ikke mer enn 6 prosent av pensjonsgrunnlaget
- 3 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp
- 69 prosent av den delen av pensjonsgrunnlaget som er mellom 6 og 12 ganger folketrygdens grunnbeløp

Delvis ervervsudyktighet gir rett til uførepensjon i forhold til graden av ervervsudyktighet til enhver tid såfremt ervervsudyktigheten er minst 20 prosent, folketrygdens grunnbeløp. Samlet bemøtellig kan likevel ikke overstige et beløp tilsvarende 12 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp

Ektefelle- og barnepensjon

Årlig ektefellepensjon fra pensjonsordningen som omfatter arbeidstakere ansatt etter 1. juli 2000 eller ektefelter født etter 1. juli 1950, som det beregnes ordiner årspremie for, utgjør:

- 3 prosent av pensjonsgrunnlaget.

Årlig ektefellepensjon fra pensjonsordningen som omfatter arbeidstakere ansatt før 1. juli 2000 og ektefelle født før 1. juli 1950, som det beregnes ordiner årspremie for, utgjør:

- differansen mellom 39,6 prosent av pensjonsgrunnlaget og en antatt etterførepensjon fra folketrygden.

Årlig barnepensjon fra pensjonsordningen, som det beregnes ordiner årspremie for, utgjør:

- 15 prosent av pensjonsgrunnlaget.

Barnepensjon beregnes til barnet er 20 år eller tidligere død.

NOTE 30: TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER**Utbetalinger**

Beløp i 1000 kr	Administrasjonsregnskap	Premie	BK-Innsettsudd	Husleie
Drammen Kommune	2 075	434 876	20 000	22 357
Drammensregionens Brannvesen IKS	64	17 531	0	0
Drammen Kirkelige Fellesråd	42	9 446	0	0
Renovasjonsselskapet for Drammensregionen (RFD)	31	6 066	0	0
Sør-Øst 110 IKS	17	1 898	0	0
Drammensregionens Interkommunale Havnevesen	16	3 044	0	0
Gilte vannverket IKS	13	2 991	0	0
Drammen Fjernvarme AS	1	240	0	0
Drammen Kino AS	1	120	0	0

Utbetalinger

Beløp i 1000 kr	Administrasjonsregnskap	Elevomskostnader
Drammen Kommune	1 478	6 275

NOTE 31: UTBETALTE PENSJONER

Beløp i 1000 kr	2022	2021	2020
Lifspensjon	31 826	23 849	23 161
Alderspensjon	191 217	176 552	151 530
Etterlattepensjon	22 246	19 834	19 649
Barnpensjon	1 207	1 632	1 497
Vidværlig utløp	0	9 174	9 131
Utbetalte refusjonspenger	23 554	20 462	18 066
Vortatte refusjonspenger	-31 421	-29 439	-28 712
AFP ES	38 940	38 975	35 275
KLP utbetalt	782	0	13 068
Refusjoner NAV m.m.	14	-443	-13
Sum	278 365	260 595	245 695

NOTE 32: ANDRE FORPLIKTELSER

Beløp i 1000 kr	2022
Leverandørgjeld	7 830
Forsikringsgjeld	6 688
Skyldig AGA og finansskatt	392
Pålagt finansskatt av leiedann	32
Parlepenger årets avsetning	631
For mye innbetalt premie	651
Årsmens kortsiktig gjeld	17
Oppgjørskonto mervedelsgift	-423
Sum	19 826

DKP

DRAMMEN KOMMUNALE PENSJONSKASSE

Styrets beretning for 2022

Viktige hendelser

Pensjonskassen legger bak seg et krevende finansielt år i 2022, med en verdjustert avkastning på -7,39 prosent beregnet etter modifisert Dietz-modell. Referanseindeksen for pensjonskassen var -5,8%. Sammenliknet med andre pensjonskasser det er naturlig å sammenlikne seg med, hadde disse et gjennomsnittlig resultat på -4,6 %.

Det globale markedene har vært preget av stor finansiell uro, krig i Ukraina, krevende energisituasjon og inflasjonsfrykt.

Innføringen av det nye pensjonskassedirektivet IORP II pr 1. januar 2023, stiller en rekke nye krav til DKP. Blant annet stilles det krav om etablering av interntrevisjonsfunksjon. Direktivet fastsetter at pensjonskasser skal ha en interntrevisjonsfunksjon som står i forhold til pensjonskassens størrelse og interne organisering samt virksomhetens art, omfang og kompleksitet. Interntrevisjonen skal bistå styret og daglig leder med å ivareta deres ansvar for å se etter at internkontrollen er forsvarlig. Interntrevisjonen skal evaluere hensiktsmessigheten og effektiviteten av virksomhetens styrings- og kontrollprosesser. I tillegg skal interntrevisjonen vurdere organisasjonens etterlevelse av etablerte rutiner/prosedyrer og kontrolliltak på kritiske områder. Det ble derfor høsten 2022 tegnet avtale med revisjonsselskapet Deloitte for interntrevisjon for pensjonskassen med virkning for året 2023.

I tillegg krever IORP II at pensjonskassen har en kontrollerende aktuar som skal verifisere den utøvende aktuars oppgaver for pensjonskassen. Pensjonskassen har derfor også tegnet avtale om slik tjeneste fra aktuarselskapet Gabler.

Nytt er også kravet om at pensjonskassens skal ha en egen Risk Manager som skal overvåke den totale og overordne risiko for pensjonskassen. Pensjonskassen har inngått avtale med konsulentselskapet Mercer for denne tjenesten.

Administrasjonen har høsten 2022 gjennomført en evaluering av fagsystem for pensjonskassen. O-pensjon fra Aksio er vurdert til det systemet med høyest kvalitet og effektivitet. O-pensjon er et moderne og fremtidsrettet system som vil gjøre administrasjon av medlemsbestanden svært effektivt og dermed frigjøre ressurser i DKPs administrasjon for veiledning av medlemmene i et stadig mer komplekst pensjonsregime. Bufferfondet er nytt og erstatter tidligere tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond, og kan tilføres overskudd på avkastningsresultatet eller dekke eventuelle underskudd. Regelendringen vil legge til rette for et mer nøytralt regelverk ved flytting av kommunale pensjonsordninger. Bufferfondet fordeles på hver kontrakt og vil også kunne benyttes ved negativ avkastning, hvilket vil være gunstig for pensjonskassens egenkapital i dårlige finansår. En annen fleksibel egenskap ved bufferfondet er at man i et senere år kan overføre tidligere tilordnede overskudd til premiefondet.

Virksomheten

Drammen kommunale pensjonskasses (DKP) forretningsidé er å være det beste alternativet for administrasjon og forvaltning av pensjonsordningen for de ansatte i Drammen kommune, og de foretak som er tilknyttet kommunens virksomhet.

DKP har som formål å yte pensjoner til medlemmene og deres etterlatte. Målet er å sikre finansieringen av pensjonsutbetalingene på en slik måte at arbeidsgivers tilskudd til pensjonsordningen på lang sikt blir lavest mulig. Dette søkes oppnådd gjennom god kapitalforvaltning og effektiv drift. I tillegg legger styret vekt på god service til medlemmene, særlig gjennom informasjon generelt, men også ved individuelle henvendelser og veiledning. Det er i 2022 etablert rutine for samarbeidsmøter med Drammen kommune for å effektivisere administrasjonen i både pensjonskassen og i Drammen kommune. I tillegg er det gjennomført informasjonsmøter med Drammen kommune for å skape en bedre forståelse av pensjon for kommunenes ansatte.

DKP ble etablert i 1911. Pensjonskassen er nå inne i sitt 112 driftsår og er i kontinuerlig utvikling. Styret har fokus på arbeidet med å videreutvikle kapitalforvaltningen, effektivisere pensjonskassens arbeidsprosesser, og opprettholde et høyt servicenivå.

Pensjonskassen driver sin virksomhet i lokaler i Bragemes torg 4, Drammen.

Gabler AS er DKPs ansvarshavende aktuar. Ernst & Young ved Johan-Herman Stene er pensjonskasses revisor.

DKP

DRAMMEN KOMMUNALE PENSJONSKASSE

Årsresultat

Kapitalavkastningen på investeringsporteføljen ble -7,39 prosent beregnet etter modifisert Dietz-modell. Pensjonskassens totalresultat utgjør – 42 millioner kroner før skatt, mot 39,1 millioner kroner i 2021. Pensjonskassens soliditet er tilfredsstillende, og solvenskapitaldekningen var på 148 prosent. Det absolutte kravet til solvenskapital er 100% dekning, og således har pensjonskassen en tilfredsstillende soliditet. Pensjonskassen vil kunne tåle et ytterligere moderat til strekt stress i finansmarkedene før eventuelle tiltak må treffes. Pensjonskassen gjennomfører stresstester etter regler gitt av finanstilsynet gjennom året for å vurdere hvordan eventuelle fremtidige verdifall og renteøkninger vil kunne påvirke pensjonskassens risiko.

Netto renteresultat for pensjonskassen er i 2022 negativt med kr 775,8 millioner, som belastes bufferfond og risikoutjevningfondet som til sammen var på ca. kr 1,8 milliarder ved inngangen av året. Størrelsen på pensjonskassens bufferfond gir pensjonskassen en solid robusthet til å tåle svingninger i markedene slik vi erfarte i 2022. Pensjonskassens egenkapital er derfor ikke berørt.

Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er tilstede DKP har en tilstrekkelig økonomisk og finansiell stilling som gir grunnlag for fortsatt drift.

Forsikringsvirksomheten

Forsikringsvirksomheten er kjernevirksomheten til DKP. En hovedmålsetning for DKP er å levere rett pensjon til rett tid, og med god service.

Soliditeten til pensjonskasser må være høy nok til å bære moderat risiko i kapitalforvaltningen. DKP ønsker å utnytte sin risikobærende evne for å oppnå best mulig avkastning.

Medlemskap

DKP er pensjonsordningen for Drammen kommunes arbeidstakere. Andre foretak som har nær tilknytning til kommunen kan også ha pensjonsordning i DKP. Dette omfatter blant annet stiftelser og foretak kommunen har eller har hatt eierandel i.

Ved utgangen av 2022 hadde følgende foretak forsikringsavtale med DKP:

1. Drammen kommune
  - o Drammen Eiendom KF
  - o Drammensbadet KF
2. Drammen Kino AS
3. Giltrevannverket IKS
4. Drammensregionens Brannvesen IKS
5. Renovasjonselskapet for Drammensregionen IKS
6. Sørøst 110 IKS
7. Drammensregionens interkommunale Havnevesen
8. Drammen Kirkelige Fellesråd
9. Drammen kommunale pensjonskasse

Etter Hovedtariffavtalen innen KS-området skal alle som arbeider i kommunen og kommunale virksomheter med pensjonsordning i DKP meldes inn i pensjonskassen uansett stillingsstørrelse.

Unntatt fra medlemskap er ansatte som arbeider på pensjonistvilkår og ansatte som ved tiltredelsen hadde mindre enn 3 år igjen til oppnådd aldersgrense for stillingen. Offentlig godkjente lærere og sykepleiere, som er innlemmet i henholdsvis Statens Pensjonskasse og KLP, er heller ikke omfattet av ordningen.

Pensjonsytelser

Pensjonsytelser i DKP følger Hovedtariffavtalen innen KS – området – SGS 2020 Pensjonsordninger.

Ved full opptjeningstid på 30 år vil utbetalingene av alderspensjon utgjøre garantert (for årskullene født før 1959) 66 prosent av sluttlønn opptil 12 G inkludert folketrygdens ytelser. For medlemmer født i 1959 eller senere vil alderspensjon kunne bli lavere enn 66 prosent som følge av at levealdersjustering også gjelder innenfor den offentlige pensjonsordningen.

I tillegg til alderspensjon omfatter pensjonsytelsene uførepensjon, ektefellepensjon og barnepensjon.

Ordningen gir også mulighet til å tegne fortsettelsesforsikring til fratrådte medlemmer.

DKP

DRAMMEN KOMMUNALE PENSJONSKASSE

Ved fratreden uten rett til straks begynnende pensjon, gir 3 års medlems tid eller mer en oppsatt rett til fremtidig pensjon.

Alderspensjon/ AFP reguleres årlig i samsvar med lønns- og prisvekst, men ikke høyere en lønnsvekst. Uførepensjon, etterlattepensjon og oppsatte pensjonsrettigheter reguleres med lønnsvekst.

Pensjonene fra DKP, med unntak av uførepensjon/ midlertidig uførepensjon, samordnes med andre offentlige pensjons- og trygdeytelser i henhold til samordningsloven med tilhørende forskrifter. Uførepensjon/ midlertidig uførepensjon er en nettoordning og samordnes således ikke med andre ytelser.

DKP er deltaker i Overføringsavtalen sammen med Statens Pensjonskasse og de øvrige pensjonsordningene i offentlig sektor. Avtalen sikrer at arbeidstakere, som har vært medlem av flere offentlige pensjonsordninger, får pensjon fra siste ordning som om de hele tiden hadde vært medlem av én og samme ordning. Overføringsavtalens Sikringsordning skal sikre pensjonsrettigheter opparbeidet hos en arbeidsgiver som opphører. Administrasjon av Overføringsavtalen og Sikringsordningen finansieres av arbeidsgiver ved egen avgift.

Pensjonsutbetalingene til egne pensjonister økte fra 260,5 millioner kroner i 2021 til 278,3 millioner kroner i 2022, en økning på 6,8 prosent.

Avtalefestet pensjon AFP 62–64 år er en tariffavtalt arbeidsgiverpensjon som beregnes og utbetales av pensjonskassen, men som i sin helhet finansieres av arbeidsgiver.

Utviklingen i pensjonsbestanden

	2022	2021	Endring
Aktive medlemmer (inkl. AFP 62-64)	7 216	7 479	-263
Oppsatte rettigheter	16 141	14 814	1 327
Pensjonister	6 065	5 828	237
Alderspensjonister	3 998	3 793	205
Uførepensjonister	1 148	1 135	13
Enke(manns)pensjonister	493	483	10
Barnepensjonister	42	43	-1
Barnetillegg	384	374	10
Sum medlemmer	29 422	28 121	1 301

Premieforhold

Kostnaden knyttet til lønns- og G-regulering (hhv. 4,77 prosent og 4,1 prosent) for 2022 utgjorde 268 millioner kroner.

Totale innbetalinger til premiefondet var 477 millioner kroner. Premieinntekter som er ført over resultatet utgjorde 589,2 millioner kroner.

Pensjonsforpliktelser og avsetning til premiereserve

Årets pliktige avsetning til ordinær premiereserve bestemmes av veksten i pensjonsrettighetene som medlemmene har opparbeidet seg (forpliktelser for DKP). Pensjonsforpliktelsene blir påvirket av en rekke forhold. Antall medlemmer i de ulike kategoriene og gjennomsnittlig pensjonsgrunnlag/ lønnsnivå er viktigst, men også sammensetningen av medlemsbestanden (alders-, kjønns- og yrkesfordeling, og uførerisiko) innvirker i sterk grad.

Premiereserven til dekning av pensjonskassens forpliktelser utgjør 6 390,6 millioner kroner. Gjennomsnittlig beregnet grunnlagsrente er 2,35 prosent.

Kapitalforvaltning

Pensjonskassen forvaltet ved utgangen av året 8,7 milliarder kroner.

Formålet med kapitalforvaltningen er å sørge for at pensjonskassens eiendeler investeres slik at det oppnås best mulig avkastning innenfor forsvarlige risikorammer og det til enhver tid gjeldende regelverk. Styret søker gjennom

DKP

DRAMMEN KOMMUNALE PENSJONSKASSE

strategi og handlingsplaner for kapitalforvaltningen å sikre at pensjonskassen skal ha en forsvarlig egenkapital og bufferkapital, samt likviditet i investeringene til å sikre avtalte pensjoner til enhver tid.

Pensjonskassen har introdusert to nye fondsforvaltere i løpet av 2022. Ca. MNOK 500 er plassert med to like halvdelar i hhv Royal Bank of Canada og Alliance Bernstein i deres aksjefond.

Pensjonskassen har gode interne retningslinjer for å håndtere finansiell risiko.

De ulike aktiva er i varierende grad utsatt for finansiell risiko. Aksjerisiko, eiendomsrisiko, kredittisiko, renterisiko, valutarisiko og likviditetsrisiko er hovedformene for finansiell risiko disse plasseringene er utsatt for.

Markedskommentar

2022 ble et år med store markedsbevegelser. Året startet med optimisme, men ble raskt preget av frykt og usikkerhet rundt inflasjon, den monetære responsen, og geopolitisk eskalering. Det meste av verden kom seg gjennom året uten en stor opptrapping av Covid-restriksjoner med unntak av i Kina. En monetær innstrammingsyklus var forventet, men markedets forventning om en gradvis "forbigående" inflasjon som følge av bedre forsyningskjeder slo ikke til. Starten på en krig i Ukraina førte til et råvareprissjokk, som forverret inflasjonen i de gjenåpnede økonomiene. Energipriser på blant annet gass steg kraftig, men kom ned igjen mot slutten av året.

Inflasjonen nådde i 2022 de høyeste nivåene på fire tiår og tvang sentralbankene til å øke rentene selv om den økonomiske aktiviteten falt raskt tilbake. Den betydelige økningen i rentenivå førte til at prisene på de aller fleste aktiva ble justert ned. Økt rentenivå og utgang i kredittspreader bidro også til negativ avkastning på obligasjoner. Globale aksjer ga en generell negativ avkastning på 15,6 % for en valutasikret portefølje.

Utsikter

Sentralbankene har kommunisert, og markedet forventer, at renten økes videre i 2023. Det er tegn som tyder på at inflasjonen er i ferd med å avta og at rentetoppen er i ferd med å nås. Økte utgifter knyttet til blant annet renter og energi demper veksten og kan gi resesjon i 2023.

En forventer at usikkerheten og svingningene i aksjemarkedet vil kunne være betydelig også i tiden fremover.

Aktivafordeling

Pensjonskassens midler deles inn i selskaps- og kollektivportefølje, som forvaltes samlet.

Aktivafordeling pr. 31.12.	Markedsverdier %	Markedsverdier %
	2022	2021
Eiendom/eiendomsfond	12,4	12,2
Norske aksjer og andeler	6,5	6,6
Globale aksjer og andeler	17,9	20,0
Norske obligasjoner omløp	29,4	27,9
Utenlandske obligasjoner	32,1	30,3
Bankinnskudd	1,6	2,9
Utlån til medlemmer *)	0,1	0,1
Sum	100,0	100,0

*) DKP har avvirket tilbudet om pantelån til pensjonskassens medlemmer pr. 01.01.18, og eksisterende pantelånsportefølje «lukkes» med sikte på utfasing. Bakgrunnen for styrets beslutning er at pensjonskassenes interesseorganisasjon, Pensjonskasseforeningen, har fremforhandlet en avtale med Storebrand som innebærer tilbud om lån og skadeforsikring på gunstige betingelser til pensjonskassenes medlemmer som finnes på pensjonskassens hjemmesider.

All kapitalforvaltning er utkontraktert til profesjonelle og anerkjente forvaltere etter mandater som er godkjent av styret.

Alle investeringer i aksjer og obligasjoner måles mot brede og anerkjente indekser.

Avkastning

Kapitalavkastning - 7,39 % beregnet etter modifierer Dietz-modell.

DKP

DRAMMEN KOMMUNALE PENSJONSKASSE

Beregnet et Mercers modell er avkastningen pr aktivklasse:

Aktivafordeling pr. 31.12.	Avkastning % 2022	Avkastning % 2021
Eiendom/eiendomsfond	-0,3	11,1
Norske aksjer og andeler	-5,9	25,4
Globale aksjer og andeler	-22,7	15,7
Norske obligasjoner	-3,5	0,2
Utenlandske obligasjoner	-3,2	0,2
Bankinnskudd	1,1	0,2
Utlån til medlemmer	2,5	2,7
Sum	-7,3	6,0

Risikostyring og soliditet

Kontroll og styring av risiko er en forutsetning for god verdiskapning og trygghet for pensjonsmidlene. Å identifisere, vurdere og styre risikoene knyttet til både forsikrings- og kapitalforvaltningen, er derfor en svært viktig del av DKPs virksomhet.

Det stilles strenge formelle krav til hvordan kapitalen kan investeres, og hvordan pensjonskassen utøver sin forvaltning. Pensjonskassens finansielle risiko styres blant annet gjennom oppfølging og rapportering av etablerte overordnede mål knyttet til solvenskapitaldekning og solvensmarginkrav.

DKPs ansvarlig kapital var tilstrekkelig ved utgangen av året. Pensjonskassens bufferkapital består i hovedsak av egenkapital, risikoutjevningsfond og bufferfond på finansielle omløpsmidler. Drammen kommune tilførte 20 millioner kroner til innskutt egenkapital også i 2022. Solvensmargindekningen var på 378,1 prosent pr. 31.12.22.

Finanstilsynet følger opp pensjonskassene hvert halvår gjennom pålagt rapportering av solvenskapitaldekning. Finanstilsynets modell for beregning av solvenskapitaldekning benyttes for å kvantifisere pensjonskassens forsikringsrisiko, -totalrisiko og delrisikoer. Solvenskapitaldekningen skal være over 100 prosent til enhver tid. Pr. 31.12.22 var DKPs ansvarlige kapital 1 765 millioner kroner, mens samlet solvenskapitalkrav (tapspotensial) var 1 192 millioner kroner. Dette tilsvarer en solvenskapitaldekning på 148 prosent med overgangsordning, hvilket er å anse som en tilfredsstillende solvenskapitaldekning. Pensjonskassen har en målsetning om å ha en solvenskapitaldekning på over 140 prosent.

Styret har fastsatt risikomål og -rammer for å bidra til å sikre at risikoene knyttet til både forsikrings- og kapitalforvaltningen holdes innenfor en akseptabel balanse mellom utvikling, avkastning og risiko. Styret har i tillegg etablert rammer for sin målsatte risiko innenfor risikotypene markedsrisiko, forsikringsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko. Markedsrisikoen er den dominerende faktor i DKP, og er knyttet til at selskapets og kundenes midler er plassert i finansielle instrumenter og eiendom. DKP blir dermed eksponert mot markedsrisiko som følge av endring i rentemarkedet, aksjemarkedet, eiendomsmarkedet og endring av kredittmarginer. Den viktigste måten å styre risikoen i en portefølje på, er å spre risikoen på ulike aktivklasser som i minst mulig grad samvarierer med hverandre. Dette bidrar til å stabilisere porteføljen og sikre at den har en relativt gunstig utvikling uavhengig av markedsforholdene.

Likviditetsrisikoen vurderes som lav. Med unntak av investeringer i eiendomsfond, er pensjonskassens eiendeler plassert i verdipapirer som i normale markeder raskt kan omgjøres til kontanter.

Risikorapportering

Styrets utarbeidede mål og retningslinjer for kapitalforvaltningen forutsetter at midlene skal forvaltes etter kriteriene sikkerhet, risikospredning, likviditet og avkastning. Kapitalforvaltningen skal særlig ivareta sikkerheten over tid, som følge av pensjonskassens langsiktige forpliktelser. Det er gitt rammer for hvilke typer verdipapirer det kan investeres i. Det er også gitt bestemmelser for hvor mye som kan plasseres i de ulike aktivklassene, samt maksimal plassering i enkeltinvesteringer.

Styret får kvartalsvis rapportering om avkastningen av kapitalen og oversikt over vesentlige endringer i porteføljene. Avkastningen som oppnås blir løpende målt i forhold til relevante referanseindekser. Det utarbeides også kvartalsvis solvenskapitaldekning, som blir rapportert til Finanstilsynet. Styret vurderer resultatet av solvenskapitaldekningen og utvikling i pensjonskassens risikoeksponering.

DKP

DRAMMEN KOMMUNALE PENSJONSKASSE

Styret har etablert avtale med Mercer AS om kvartalsvis leveranse av uavhengig overvåking og rapportering av kapitalforvaltningen i pensjonskassen. Pr 1. oktober 2021 ble det innført nytt rapporteringssystem for DKP – Mercer COCKPIT – som blant annet gir pensjonskassens administrasjon muligheten til å overvåke avkastning daglig.

Organisasjon, administrasjon og drift

Konsesjon og selskapsvedtekter

DKP har konsesjon til å drive virksomhet som pensjonskasse i henhold til finansforetaksloven § 2-16.

Pensjonskassens følger de til enhver tid gjeldende selskapsvedtekter gitt av styret i pensjonskassen.

Forsikringsavtale og -vilkår

Forholdet mellom DKP og forsikringstakerne (Drammen kommune og øvrige foretak) er basert på forsikringsavtaler som regulerer ytelse og vilkår. Forsikringsvilkårene regulerer pensjonsrettigheter og finansiering av pensjonsforpliktelsene. Disse ble endret i styremøte i desember 2020 og tilpasset SGS 2020 Pensjonsordninger.

Administrasjon og drift

Pensjonskassen er en egen juridisk enhet med eget styre. Styret er pensjonskassens øverste organ.

Styret bestod frem til september 2022 av:

Knut M. Ore (leder)	oppnevnt av kommunestyret
Margrethe Smith (nestleder)	oppnevnt av kommunestyret
Trond Julin	oppnevnt av kommunestyret
Arne H. Kristoffersen	oppnevnt av arbeidstakerorganisasjonene
Elisabeth S. Arntsen	oppnevnt av arbeidstakerorganisasjonene

Etter september 2022 består styret av:

Trond Julin (leder)	oppnevnt av kommunestyret
Margrethe Smith (nestleder)	oppnevnt av kommunestyret
Roar Paulsen	oppnevnt av kommunestyret
Laila Evensen	oppnevnt av arbeidstakerorganisasjonene
Stig Neteland	oppnevnt av arbeidstakerorganisasjonene

Alle styrets medlemmer er valgt for en to-års periode frem til sommer 2024.

Styret har avholdt 6 fysiske møter, samt 1 styreseminar. I tillegg er det avholdt to e-poststyremøter i forbindelse med valg av nye styrerepresentanter.

Pensjonskassens revisor er Johan-Herman Stene, Ernst & Young AS. Utøvende aktuar er Hans Gunnar Vøien og ansvarshavende aktuar er Irene Byermoen, begge Gabler AS. Revisor og aktuar har deltatt i styremøte minst to ganger i året og i tillegg etter behov.

Ved utløpet av 2022 hadde pensjonskassen 7 fast ansatte medarbeidere.

Fordeelingen mellom kjønn i styret er 2 kvinner og 3 menn. Administrasjonen består av 6 kvinner og 1 mann.

Pensjonskassen har fast samarbeid med profesjonelle rådgivere innenfor aktuarielle og finansielle tjenester.

Det har ikke inntruffet noen yrkesskader ved kontoret. Sykefraværet var 1,42 prosent.

DKPs virksomhet er ikke av en slik karakter at den forurenser det ytre miljø.

DKP har ikke tegnet styreansvarsforsikring.

DKP

DRAMMEN KOMMUNALE PENSJONSKASSE

Samfunnsansvar

DKPs samfunnsansvar er i første rekke å levere offentlig tjenstepensjon til rett tid og med god service til våre medlemmer, og på en forsvarlig og kostnadseffektiv måte for kommunen og de øvrige foretak som er tilknyttet DKP.

Pensjonskassen har utarbeidet egen ESG-policy (Environmental - miljø, Social-samfunn, Governance-styring) i forbindelse med pensjonskassens kapitalforvaltning. Policy- og retningslinjer for ESG er offentliggjort på pensjonskassens hjemmesider.

Styret har vedtatt etiske retningslinjer som skal gjelde for DKPs ansatte, styremedlemmer og andre som handler på vegne av pensjonskassen. De etiske retningslinjene for DKP stiller krav om å opptre i samsvar med allmenne etiske normer og gjeldende lovverk. Formålet med DKPs etiske retningslinjer og regler er å øke tilgjengeligheten til, og derved også bevisstheten om, de etiske normer og regler som ligger til grunn for pensjonskassens virksomhet. Disse retningslinjene gjennomgås årlig.

DKP anser ikke at pensjonskassen er omfattet av åpenhetsloven. Åpenhetsloven gjelder for virksomhet med mer enn 70 millioner i omsetning. For en pensjonskassen er selskapspremien å anse som omsetning, og i DKP er denne lavere enn 70 millioner.

Framtidsutsikter og etterfølgende hendelser

Nye pensjonsregler gir ansatte større valgfrihet enn tidligere, og dette innebærer et økt behov for individuell veiledning. DKP fokuserer på god formidling av pensjonsrettighetene til sine medlemmer. DKP har et særlig fortrinn på grunn av sin nærhet til medlemmene. DKP har simuleringverktøy lagt ut på kommunens intranett og pensjonskassens hjemmeside til bruk for alle ansatte. I tillegg har DKP, i samarbeid med andre pensjonskasser, laget kompetanse- og informasjonsvideoer som finnes på pensjonskassens hjemmesider.

Pensjonskassen skal fortsatt være det beste alternativet for Drammen kommune som tjenesteleverandør av offentlig tjenstepensjon, både når det gjelder kostnader, service og forvaltningsresultat.

DKPs viktigste oppgave er å sikre grunnlaget for fremtidige pensjonsutbetalinger innen de lovpålagte rammene for driften. For styret betyr det å sikre best mulig avkastning innenfor forsvarlige risikorammer. En god soliditet er da en forutsetning for å kunne ta en begrenset investeringsrisiko, og samtidig ha risikobærende evne til å tåle svingninger i finansresultatene.

DKP har en tilfredsstillende solvensmarginkapitaldekning ved inngangen til 2023. Pensjonskassens soliditet fremstår som tilstrekkelig.

Styret og administrasjonen vil også i fremtiden opprettholde arbeidet med å videreutvikle og drive pensjonskassen til det beste for medlemmene i DKP.

Drammen, 28. mars 2023

Styret for Drammen kommunale pensjonskasse

Trond Juha
Styreleder

Margrethe Smith
Nestleder

Roar Paulsen

Laila Evensen

Stig Neteland

Eiler Helén
Direktør

Building a better
working world

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Dronning Eufemias gate 6a, 0191 Oslo
Postboks 1156 Sentrum, 0107 Oslo

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til styret i Drammen kommunale pensjonskasse

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Drammen kommunale pensjonskasse som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap, oppstilling av endringer i egenkapital og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening oppfylder årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir et rettviseende bilde av pensjonskassens finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjon

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av pensjonskassen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og *International Code of Ethics for Professional Accountants* (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og direktør (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår konklusjon om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere om årsberetningen inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon eller ikke inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav, er vi pålagt å rapportere det.

Vi har ingenting å rapportere i så henseende, og vi mener at årsberetningen er konsistent med årsregnskapet og inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til pensjonskassens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn

Building a better
working world

for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike pensjonskassen eller virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av pensjonskassens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om pensjonskassens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at pensjonskassen ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av og tidspunktet for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Oslo, 29. mars 2023
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Johan-Herman Stene
statsautorisert revisor

Uavhengig revisors beretning - Drammen kommunale pensjonskasse 2022

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Penneo document key: XZSND-X01YD-EEABF-NYQWA-J6EAK-0UWLVH

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Johan-Herman Stene

Statsautorisert revisor

På vegne av: Ernst & Young AS

Serienummer: UN:NO-9578-5993-4-2411909

IP: 81.166.xxx.xxx

2023-03-29 10:32:53 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: XZSND-XO1YD-EEABF-NYQWA-J6EAK-OUWLLH

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>